

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

Constitution Drafting Committee (CDC)

ฉบับที่ ๒๐ วันศุกร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ได้มีการประชุมครั้งที่ ๒๒ วันศุกร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากพรรคการเมืองต่าง ๆ และกลุ่มที่มีความคิดเห็นแตกต่างทางการเมือง พร้อมทั้ง พิจารณากรอบการจัดทำรัฐธรรมนูญของคณะอนุกรรมการสภารัตถะในคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ที่ปรึกษาและโฆษกกรรมการฯ ขอนำเสนอรายงานความคืบหน้าในการทำงานของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

เรื่องที่หนึ่ง การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากพรรคการเมืองต่าง ๆ และกลุ่มที่มีความคิดเห็นแตกต่างทางการเมืองในหัวข้อ “จะยกร่างรัฐธรรมนูญเพื่อให้สังคมไทยมีอนาคตที่ดีเพื่อส่งมอบให้ลูกหลานได้อย่างไร” จากแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) โดยมี นายวีระกานต์ มุสิกพงศ์ อดีตประธานแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) พร้อมด้วย นายอาคม สุวรรณพ นายนิรันดร์ แก่นยะกุล และนายปกาสิต ไตรยสุนันท์ เข้าร่วมประชุมและแสดงข้อคิดเห็นในลักษณะส่วนตัว กับคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ กำหนดเวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา

เรื่องที่สอง รายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการคณะที่ ๙ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ ในการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับ ภาค ๔ การปฏิรูปและการสร้างความปรองดอง หมวด ๑ การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม โดยมี นายชูชัย ศุภวงศ์ เป็นประธานอนุกรรมการ ได้พิจารณากรอบการจัดทำรัฐธรรมนูญ และกำหนดกรอบแนวทางเบื้องต้นในการพิจารณาจัดทำรัฐธรรมนูญ สรุปดังนี้

ส่วนที่ ๑ กรอบแนวทางเบื้องต้นหรือหลักการสำคัญที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญให้เกิดการปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม ประกอบด้วย

๑.๑ กรอบแนวทางการจัดทำรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง

รัฐต้องจัดตั้งให้มีหน่วยงานกลาง รับผิดชอบการแก้ไขปัญหาความยากจนและปัญหาความเหลื่อมล้ำ โดยต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ การวางแผนเศรษฐกิจในทุกๆระดับ และกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเอง โดยยึดหลักธรรมาภิบาลควบคู่กับการประกอบกิจการ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม

๑.๒ กรอบแนวทางการจัดทำรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูปด้านการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและบริการ

รัฐต้องยึดถือเศรษฐกิจสังคมเสรีนิยม เพื่อสิทธิความเสมอภาคและความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคม และดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายของรัฐและประชาชนอยู่บนพื้นฐานความพอประมาณ สมเหตุสมผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

และพึ่งพาตนเองได้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และต้องปรับปรุงปฏิรูประบบการจัดเก็บภาษีเพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม

๑.๓ กรอบแนวทางการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รับรองสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดีเป็นสิทธิของปัจเจกชน และคุ้มครองสิทธิของประชาชนที่จะดำรงชีพอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและยั่งยืน ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และมีสุขภาพที่ดี รัฐต้องตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขความเหลื่อมล้ำและความไม่เป็นธรรมในด้านการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ กฎหมายกระจายอำนาจการจัดการทรัพยากรธรรมชาติแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า กฎหมายสิทธิชุมชนในการจัดการที่ดินในรูปแบบโฉนดชุมชนและกฎหมายธนาคารที่ดิน

๑.๔ กรอบแนวทางการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูปด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

บุคคลทุกคนมีความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีชีวิตที่สมดุลงាំងในความดีงาม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีเหตุผล ความมีสำนึกต่อส่วนรวมเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่แตกต่างหลากหลายอย่างสันติสุข รัฐต้องตรากฎหมายใหม่ว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิและการรับรองผลเชิงคุณภาพของผู้เรียนอันเกิดจากการจัดการศึกษา

๑.๕ กรอบแนวทางการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูปด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

ให้มีองค์การคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่กำหนดแผนยุทธศาสตร์แห่งชาติด้านการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้สิทธิของผู้บริโภคได้รับการปฏิบัติ และติดตามตรวจสอบให้มีการปฏิบัติตามแผนดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม

๑.๖ กรอบแนวทางการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูปด้านค่านิยม ศิลปะ วัฒนธรรม จริยธรรมและการศาสนา

บุคคลย่อมมีสิทธิในการเรียนรู้ และเข้าถึงศิลปวัฒนธรรม ค่านิยม และจริยธรรม อย่างหลากหลาย เสรี และเสมอภาค ต้องส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม โดยรักษาดุลยภาพระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ต้องจัดให้มีแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยศิลปวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาผู้สร้างผู้บริโภค และผู้สนับสนุนงานศิลปวัฒนธรรม ต้องจัดตั้งองค์กรสมัชชาศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ ต้องจัดตั้งกองทุนสร้างเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ภายใต้หลักการรักษาดุลยภาพระหว่างของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

๑.๗ กรอบแนวทางการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูปด้านการสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ

รัฐธรรมนูญประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนและสื่อมวลชน ในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น ๆ รวมถึงสิทธิในการรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐอย่างทั่วถึง และเสมอภาค และสื่อมวลชนย่อมได้รับหลักประกันความเป็นอิสระที่จะไม่ถูก

ครอบงำและแทรกแซงจากอำนาจรัฐและทุน ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของสื่อ และผู้ใช้สื่อ

๑.๘ กรอบแนวทางการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูปด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ให้ประชาชนมีสิทธิพื้นฐานในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะ และในการร้องขอข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นักการเมือง หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ อีกทั้งให้ประชาชนมีสิทธิหน้าที่ในการปกป้อง ดูแลรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะและผลประโยชน์ของรัฐ รวมถึงมีสิทธิหน้าที่ในการป้องกัน ปฏิเสธและต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินนโยบาย แผนงาน และโครงการสาธารณะอย่างสุจริตและเที่ยงธรรม รวมถึงการตรวจสอบคนที่เข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง เพื่อให้ได้คนดีเข้าสู่ตำแหน่ง และติดตามสอดส่องผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทุกระดับ หากทุจริตประพฤติมิชอบ ให้ใช้สิทธิถอดถอน ให้กรรมการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีหน้าที่ตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปี และเป็นได้วาระเดียว ให้องค์กรอิสระมีอำนาจสอบสวนและส่งฟ้องคดีได้เอง หากส่งเรื่องไปหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ต้องมีการกำหนดระยะเวลาในการไต่สวนข้อเท็จจริงและฟ้องดำเนินคดีโดยเร็ว และผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบหากเกิดความเสียหายในกรณีที่ว่า

๑.๙ กรอบแนวทางการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูปด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย นวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา

กำหนดให้การเข้าถึงประโยชน์แห่งความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และการประยุกต์ใช้ เป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน และรัฐมีหน้าที่ต้องทำให้สิทธิดังกล่าวเป็นจริง ต้องส่งเสริม สนับสนุนการปฏิรูปวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย นวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญาอย่างจริงจังและเร่งด่วนเพื่อการปฏิรูปให้เป็นสังคมอุดมปัญญาบนฐานของความเป็นวิทยาศาสตร์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม และเพื่อยกระดับสมรรถนะของประเทศเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๑.๑๐ กรอบแนวทางการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูปด้านแรงงาน

รัฐต้องกำหนดกลไก ปรับปรุง หรือตรากฎหมาย เพื่อรองรับสิทธิของผู้ใช้แรงงาน ให้สอดคล้องกับอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมและการคุ้มครองสิทธิในการรวมตัวกัน และอนุสัญญาแรงงานระหว่างประเทศ ว่าด้วยการปฏิบัติตามหลักการแห่งสิทธิในการรวมตัว และร่วมเจรจาต่อรองของแรงงาน

๑.๑๑ กรอบแนวทางการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูปด้านสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

ควรเขียนความคุ้มครองของรัฐธรรมนูญใน ๔ เรื่อง คือ

(๑) ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญและพันธกรณีระหว่างประเทศ

(๒) บุคคลมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับนับถือว่าเป็นบุคคลตามกฎหมาย

(๓) ประชาชนที่อาศัยในประเทศไทย ไม่ว่าจะเหล่ากำเนิด สีผิว เพศ เพศสภาพ ภาษา ชาติพันธุ์ สัญชาติ หรือศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญเสมอกัน

(๔) คนสัญชาติไทยย่อมได้รับความคุ้มครอง ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในหรือนอกประเทศ

๑.๑๒ กรอบแนวทางการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูปด้านระบบสาธารณสุข

กำหนดให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่เหมาะสม มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานที่เท่าเทียมกัน บนพื้นฐานการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมืองทุกคน บุคคลมีหน้าที่ในการดูแลและส่งเสริมสุขภาพส่วนตน บุคคลในครอบครัวและสังคม โดยรัฐมีหน้าที่ส่งเสริมศักยภาพ รวมทั้งการให้ข้อมูลด้านสุขภาพที่ถูกต้องและทันสมัยแก่ประชาชน โดยรัฐมีหน้าที่สนับสนุน และจัดสรรทรัพยากรสำหรับบริการสาธารณสุขให้เพียงพอและยั่งยืน สอดคล้องกับสภาพการณ์ของเศรษฐกิจ และสังคม โดยคำนึงถึงมาตรฐาน ความทั่วถึง เป็นธรรม ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๑.๑๓ กรอบแนวทางการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเพื่อปฏิรูปด้านพลังงาน

รัฐต้องบริหารจัดการพลังงานอย่างมีธรรมาภิบาลและยั่งยืน การสำรวจ การผลิตและการใช้ปิโตรเลียมและเชื้อเพลิงธรรมชาติอื่น หรือพลังงานอื่นใดต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพ สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน และชุมชน ต้องสร้างความมั่นคงด้านพลังงานด้านการผลิต และด้านการบริโภคโดยสนับสนุนการผลิตและการใช้พลังงานหมุนเวียนให้เต็มศักยภาพและเป็นธรรม

ส่วนที่ ๒ ข้อเสนอด้านกลไกและกระบวนการขับเคลื่อนการปฏิรูปอย่างมีพลังและต่อเนื่อง หลังสิ้นสุดสภาพปฏิรูปแห่งชาติ (ตามบทบัญญัติมาตรา ๓๕ (๑๐) ของรัฐธรรมนูญชั่วคราว ๒๕๕๗)

โดยที่มาตรา ๓๕ (๑๐) ได้บัญญัติให้ คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญต้องจัดทำร่างรัฐธรรมนูญให้มี “กลไกที่จะผลักดันให้มีการปฏิรูปเรื่องสำคัญต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ต่อไป” ภายใต้เงื่อนไข “ที่ต้องพิจารณาถึงความจำเป็นและความคุ้มค่า ที่ต้องมืองค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่เป็นต้องมี ให้พิจารณามาตรการที่จะให้การดำเนินงานขององค์กรดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วย” ดังนั้น เพื่อให้การปฏิรูปในเรื่องต่าง ๆ ตามมาตรา ๒๗ (๑)-(๑๐) มีการดำเนินการและพัฒนาไปได้อย่างต่อเนื่อง คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญจึงกำหนดให้มี “กลไกเพื่อการปฏิรูป”

เรื่องอื่น ๆ

กำหนดให้มีการประชุมครั้งต่อไป วันจันทร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

จัดทำและเผยแพร่โดย
ทีมงานโฆษกคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗